

שורש ההלכה - ועצות מעשיות

לא נחשדו בנות ישראל שבמזיד מזלזלות "בכבודן וצניעותן" ח"ו, אלא מתוך שרגש הצניעות נשחק רח"ל ובצירוף אי ידיעת ההלכה, וגודל החשש והמכשלה, מתוך כך ישנן המקילות לעצמן בעניינים אלו, לשם כך נלקט בקצרה שורש ההלכה, והכרת המציאות כפי שהורו גדולי הפוסקים.

☞ כל מקרה לגופו יש להיוועץ ברב מוסמך ☜

כתב בטהרת הבית (ה"ב עמ' רכא) גם מי שהתיר גישת נשים לרופאים גברים (הש"ך יו"ד סי' קצ"ה ס"ק כ' דלא כשלחן ערוך שאסר), **זה רק: א**) בשעת צורך ממש "אולם כשאין הדבר נחוץ כל כך, אלא מיחוש שאפשר להתגבר עליו, אין להקל בזה כלל".

ב) דווקא "במקום שאין שם אשה רופאה הבקיא בדבר" (וכן מבואר בשאר פוסקי זמנינו), לכן פשוט וברור:

* **ביקורות שגרתיות** - כיון שמתוכננות מראש וניתנות לדיחוי, יש להמתין לתור אצל רופאה דווקא.

* **מאורעות שאינן ניתנות לדיחוי** - ואין רופאה זמינה או דברים הדורשים מומחיות ספציפית, ובלית ברירה ניגשים לרופא איש, גם אז יש להקפיד על שני התנאים הנ"ל:

א) שהפעולות שייעשו על ידו יהיו רק במקום צורך ממש.

ב) מה שאפשר ייעשה ע"י אישה.

* **לכן כתב הרב וואזנר זצ"ל** (שבט הלוי ח"ד סי' קסז) שיש להימנע מפעולות שאינן הכרחיות ונעשות "רק מפני שהם קבעו כך, ונפרצה ע"י זה פירצה עצומה בחומת הדת והצניעות כאשר למדתי מניסיון רב של עשרות שנים".

* **כמו כן** במעט רצון טוב (של האחיות) ובמינימום התמחות, פעולות רבות יכולות להתבצע ע"י האחיות המתלווה לרופא.

* **וכיון שכל** סיבת היתר גישת אישה לרופא איש הוא בגלל שהרופא "טרוד במלאכתו", אך אם אין מחשבתו של הרופא טרודה רק בעסק הרפואה, אין מי שהתיר אף במקום פיקוח נפש.

* וכבר התריעו גדולי הרבנים (הוט השני להגר"נ קרליץ זצ"ל פרק יב)

עליך לדעת! שמערכת הרפואה תלויה בדרישת הציבור, וכל אחת שמבקשת רופאה דווקא גורמת למערכת להכיר בצורך הדבר ולעודד רופאות למקצוע זה, ובכך מתרבות הרופאות וזכות הרבים תלוי בכך!

וז"ל הרמב"ם (יסוה"ת פ"ה ה"ו) "ומתרפאין בכל איסורין

שבתורה במקום סכנה, חוץ מעבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכת דמים, שאפילו במקום סכנה אין מתרפאין בהם", עכ"ל.

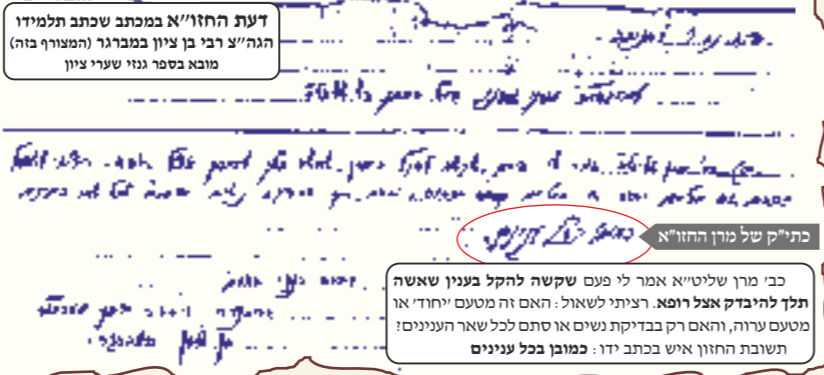
☞ ובכלל האיסור של גילוי עריות נאסרה כל קרבה, שנאמר "לא תקרבו" (ויקרא י"ח ו'), ומוגדר בהלכה כ'אביזרייהו דג'ע'.

ואם המטפל אין מחשבתו טרודה רק בעסק הרפואה - כנ"ל - הרי זה בכלל אביזרייהו דגילוי עריות (נגיעה האסורה), "שאפילו במקום סכנה אין מתרפאין בהם" ולכן גם במקום סכנה אסור לו לטפל. וכל כך חמור הדבר שגם אם אומרים לו אם לא תטפל בה תהרג, יהרג ואל יטפל בה.

ברוך אלוהינו שהבדילנו מן התועים ודברים שאצל הרחוקים מהתורה הם דברים של מה בכך, בתורה הם בכלל 'הרג ואל יעבור'

מדברי רבותינו

הובאו בקונטרס "מכתבי הרבנים" שיו"ל ע"י "ועד הרבנים להאדרת קדושת ישראל - משמרת החיים"

דעת החזו"א במכתב שכתב תלמידו הגה"צ רבי בן ציון במברגר (המזוהף בזה) מובא בספר גנוי שערי ציון

כתי"ק של מרן החזו"א

כבי מרן שליט"א אמר לי פעם שקשה להקל בענין שאשה תלך להיבדק אצל רופא. רציתי לשאול: האם זה מטעם ייחודי או מטעם ערוה, והאם רק בבדיקת נשים או סתם לכל שאר הענינים? תשובת החזון איש בכתב ידו: כמובן בכל ענינים

ה'סטייפלר' זצ"ל

לרופא ירא שמים ששאל אותו אם להתעסק ברפואה, השיב לו בזה הלשון: "וכמעט שאי אפשר כלל וכלל בזמנינו לרופא לשמור את התורה, והדבר קשה מאד מאד... ואפילו במקום סכנה קשה למצוא היתר, בפרט כשנמצאים רופאות נשים, וגם אי אפשר להימלט מהרהור שהוא גם כן מדאורייתא, וגם איסור יחוד הוא דאורייתא, מלבד כמה איסורי דרבנן הרבה, וכל שכן בחולה שאין בה סכנה שאין שום היתר... והיתכן שרופא שפרנסתו מזה יחליט בעצמו בכל פעם לנכון גבול ההיתר והאיסור!..."

והוא מסיק שם דעל כל פנים כשבלית ברירה, ניגשים לרופא, יש לגשת "לרופא המוחזק לירא חטא, או עכ"פ לרופא שהתחזק שאינו חשוד בעריות".

ש"ת 'מנחת יצחק', ח"ו תשי"ג ע"ג

הערה על תשובת ה"מנחת יצחק" הנ"ל, מאת רבי אברהם יצחק אולמן שליט"א

חבר הביד"צ העדה חרדית

"אמנם הנני להוסיף להעיר במשי"כ מרן זצ"ל בנוגע לביקור אצל רופא המוחזק לירא חטא - דנדע לי אחרי בירור שיש רופאים הנודעים ומוחזקים ליראי חטא מרבים, אעפ"כ עוברים בזדון לב על לאו דאורייתא של יולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם... ואפילו אם כוונתם להציל אחד מיני אלף מאיזה סכנה, אין שום היתר לזה להיות חוטא ומחטיא ולהסיר מסווה הבושה והצניעות.

ואם חושבים שיש בזה איזה צורך רפואי, שישלחו אותן לרופאות נשים! ואם לא מציייתים להוראות הרבנים צריך לפרסמם, וריווח והצלחה יעמוד ליהודים ממקור הקדושה". (תשובה לשואל)

ומחשבה אסורה (ראה 'אורחות רבינו', ח"ד קצ"ד הובאו דבריו בעמוד זה, וקרייתא דאגרתא, ח"א קס"ג).

וכי אומרים לאדם חטא בשביל שיזכה חברך? והרי ביהדות אין המטרה מקדשת את האמצעים, וגם אם לא שולי הקדירה? מי התיר, ומי יכול להתיר לשומרי תורה ללמוד ולהשתלם בדברים אלו שלא ימלט מלהיכשל בראיה הכרוכה באיסורי תורה!

רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל

"אקדים ואומר כי בזמנו אמר לי מו"ר הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצלה"ה, כי בימיו לא ראה ולא שמע פעם אחת שאשה תלך לרופא איש ולא רק בענייני הנשים אלא גם כרופא כללי, אף אחד לא העלה על דעתו דבר שכזה.

וכעת אוסיף ואומר שודאי יש להתרעם על המנהג הרע הזה, שנשים לא מתביישות בהיותן חושבות, אם זה "יחלוק לבן" הכל מותר. מנלן זה?

בכאב, רבי, יחוש. י. נויבירט מח"ס 'שמירת שבת כהלכתה'

ה'באר משה' זצ"ל

"ואף שהגאון הבנין ציון (א, סי' ע"ה) כתב שהרופא במלאכתו עוסק, מובן מאליו כמה חלוש טעם זה להקל... ומעיד אני עלי שמים וארץ שפעמים רבות עלה בידי להשפיע על כמה נשים להמנע מכך, על פי מה שהסברתי לבעליהן חומר האיסור, ותהילה להשי"ת שמעו בקולי והכל הלך למישרים... וכמעט שאין היתר בדבר לילך אצל רופא גבר זר, ובפרט הרופאים של זמנינו ודי למבין.

ש"ת 'באר משה', ח"ג סי' קנ"ב

רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל

ראש ישיבת תורה אור

"במענה לשאלתך הדברים פשוטים וכך אני מורה לכל השואל אותי דבר ה' זו הלכה שאשה שצריכה לעבור בדיקות או טיפול רפואי חייבת היא לעשות דברים אלו על ידי רופאה ולא על ידי רופא, והמכשולים גדולים כאשר אין עושים כך, ה' ירחם.

(א"י"כ הדבר נוגע לענין פיקו"י, ויש לשאול רב בכ"מ יוצא דופן)".

רבי מאיר צבי פישר זצ"ל

רב ומו"צ הר נוף

"וזכרני בצעירותי שלא הלכו להיבדק אלא אצל רופאות... ואף שמצינו בספרי האחרונים שהלכו להיבדק אצל רופא - נראה שאז לא היו נשים רופאות כמו בזמנינו. ובאמת חוץ מענין הצניעות, יכול להיות שמכשילות את הרופא בלאו דילא תקרבו' שזהו אביזרייהו דעריות... ואף לפי משי"כ הש"ך (שם יו"ד ס"ס קצ"ה, וכן ביו"ד סי' קנ"ז סק"י, וכ"מ מהרמ"א ובהגר"א בסי' קצ"ה ביו"ד) דזהו רק כשעושה כן דרך תאוה וחיבה, אבל מי יאמר זכיתי לבי, ובפרט בזמנינו שהרחוב והאוויר מלא גירויי שחץ ותועבה, צ"ל מיחידי סגולה שלא להמשך אחר יצרו...".

"נדעזעתי למשמע אזני שיש גברים העושים מסז' ומפרסמים עצמם גם לטיפול בנשים, שדבר זה איסור גמור (אביזרייהו דג"ע) ללא שום הוראת היתר". אחד מגדולי הרבנים שליט"א